

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและการรับรู้ข่าวสาร โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ
2. การรับข่าวสารในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯของกลุ่มตัวอย่าง
3. การมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ของกลุ่มตัวอย่าง
 - 3.1 การเข้าร่วมโครงการ
 - 3.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชากรในกิจกรรมในโครงการ
4. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการฯ
 - 4.1 การมีส่วนร่วมกับการรับข่าวสาร โครงการฯ
 - 4.2 การมีส่วนร่วมกับการดำรงตำแหน่งในชุมชน
 - 4.3 การมีส่วนร่วมกับลักษณะกลุ่มอาชีพ
 - 4.4 การมีส่วนร่วมกับสถานภาพทางการศึกษา
 - 4.5 การมีส่วนร่วมกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ
5. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 196 คน ข้อมูลพื้นฐานเป็นข้อมูลจำแนกตามลักษณะ เพศ อายุ สถานภาพการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพทางสังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เพศ

ประชากรเป็นเพศชาย 102 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 เป็นเพศหญิง 94 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0

1.2 อายุ

ประชากรร้อยละ 42.9 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.6 และช่วงอายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.3 ส่วนกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 12.2 (ตารางที่ 1)

เมื่อพิจารณา อายุของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า มากกว่าร้อยละ 70 มีอายุระหว่าง 20-40 ปี ซึ่งถือได้ว่าเป็นวัยแรงงาน เป็นตัวชี้ให้เห็นว่า จำนวนวัยแรงงานของหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่างไม่มีการอพยพแรงงานที่เป็นกำลังสำคัญ ไปยังในเมืองหรือตามแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างสามารถประกอบอาชีพในหมู่บ้านและมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต และกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มนี้จะกำลังสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 - 30 ปี	58	29.6
31 - 40 ปี	84	42.9
41 - 50 ปี	30	15.3
51 ปีขึ้นไป	24	12.2
รวม	196	100

1.3 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.8 ส่วนกลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีร้อยละ 7.1 และไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 5.1 ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา อาจมีสาเหตุมาจากพ่อแม่ไม่ส่งเสริมให้ลูกเรียนในระดับสูงเพราะว่ามีอาชีพรองรับ คือ อาชีพทำสวนเมี่ยงและสวนยางสด เมื่อจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้วจึงมีเรียนรู้อาชีพเกษตรจากพ่อแม่ และเพื่อเป็นการสืบทอดการประกอบอาชีพ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	10	5.1
ชั้นประถมศึกษา	172	87.8
มัธยมศึกษา	14	7.1
รวม	196	100

1.4 อาชีพหลัก

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 75 ประกอบอาชีพทำสวน อาชีพรับจ้าง มีร้อยละ 20.4 รองลงมาคือประกอบอาชีพ ทำนา,ทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.1 และ ที่น้อยที่สุดคือ อาชีพรับราชการคิดเป็นร้อยละ 0.5 แสดงให้เห็นว่าอาชีพส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 79.1 ของกลุ่มตัวอย่างประกอบเป็นอาชีพเกษตรกร ซึ่งถือเป็นอาชีพดั้งเดิมของหมู่บ้าน ซึ่งการทำสวนส่วนมากเป็นส่วนเมี่ยงและสวนยางพาราที่ถือเป็นรายได้หลักของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำสวน	147	75.0
ทำนา, ทำไร่	8	4.1
รับราชการ	1	0.5
รับจ้าง	20	20.4
รวม	196	100

1.5 รายได้

การศึกษาถึงรายได้ของประชากรนอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจแล้วยังเป็นตัวแสดงความเป็นอยู่ของประชาชนอีกด้วย ซึ่งสามารถแสดงภาพรวมของชุมชนที่บอกฐานะทางเศรษฐกิจของประชากร ได้คืออีกชนิดหนึ่งซึ่งผลจากการศึกษาพบว่าด้านรายได้ของประชากรร้อยละ 48.5 คือ มีช่วงรายได้ 2,001 - 3,000 บาท ต่อเดือน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ที่ได้รับต่อเดือน

จำนวนเงิน (บาท/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1,000 - 2,000	51	26.0
2,001 - 3,000	95	48.5
3,001 - 4,000	39	19.9
5,001 ขึ้นไป	11	5.1
รวม	196	100

1.6 สภาพตามตำแหน่งทางสังคม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 78.6 จากประชากรทั้งหมดที่ให้ข้อมูลไม่มีตำแหน่งทางสังคม คือ ดำรงสถานภาพเป็นราษฎร และมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนคิดเป็นร้อยละ 10.7 ที่มีตำแหน่งเป็น กรรมการประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 7.7 มีตำแหน่งเป็นผู้นำชุมชนหรือสมาคมกลุ่มต่างๆ มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 2.0 และดำรงตำแหน่งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทางสังคม

สภาพตำแหน่งทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน	1	1.0
- ผู้นำชุมชนหรือสมาคมกลุ่มต่าง ๆ	15	7.7
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	4	2.0
- กรรมการหมู่บ้าน	21	10.7
- ราษฎร	156	78.6
รวม	196	100

จากการนำเสนอตารางที่ 1-5 ทำให้สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือการทำสวน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 2,001 – 3,000 บาท ส่วนสถานภาพทางสังคมส่วนใหญ่ดำรงสถานภาพเป็นราษฎรในหมู่บ้าน

การรับรู้ข่าวสารโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯของกลุ่มตัวอย่าง

การรับข่าวสาร โครงการฯ ของกลุ่มตัวอย่างเป็นสิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานโครงการและเป็นตัวประสานความเข้าใจระหว่างโครงการฯกับประชาชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า แหล่งข่าวสารที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดีมีหลายแหล่งด้วยกันแต่มีแหล่งข่าวสารบางแหล่งที่ไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แสดงการรับรู้ข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างกับโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิม พระเกียรติฯ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ

แหล่งข่าวสาร	> 4 ครั้ง (ร้อยละ)	3-4 ครั้ง (ร้อยละ)	1-2 ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ ข่าวสาร (ร้อยละ)
โทรทัศน์	53 (27.0)	51 (26.0)	15 (7.7)	77 (39.3)
หนังสือพิมพ์	15 (7.7)	24 (12.2)	13 (6.6)	144 (73.5)
วารสารหรือแผ่นพับต่าง ๆ	2 (1.0)	7 (3.6)	25 (12.8)	162 (82.7)
หอกระจายข่าวตามหมู่บ้าน	53 (27.0)	36 (18.4)	72 (36.7)	35 (17.9)
เพื่อนบ้าน	14 (7.1)	43 (21.9)	31 (15.8)	108 (55.1)
เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ (เจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่า)	63 (32.1)	42 (21.4)	39 (19.9)	52 (26.5)
วิทยุกระจายเสียง	27 (13.8)	3 (1.5)	19 (9.7)	147 (75.0)

จากตารางที่ 6 การรับรู้ข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา สามารถอธิบายการรับรู้ข่าวสารของโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ มีดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารโครงการมากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.0 สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง ร้อยละ 26.0 และร้อยละ 7.7 ที่ได้รับในระดับความถี่ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง แต่อย่างไรก็ตามยังมีประชากรจำนวนร้อยละ 39.3 ที่ไม่ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์

2. ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับข่าวสารโครงการทางหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 73.5 แต่ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารโครงการจากหนังสือพิมพ์ สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง จำนวนร้อยละ 12.2 ในระดับความถี่การได้รับข่าวมากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง จำนวนร้อยละ 7.7 ความถี่ในระดับสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.6

5. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับข่าวสารโครงการจากวารสารหรือแผ่นพับจำนวนมากถึงร้อยละ 82.7 แต่ยังคงมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 12.8 ที่มีระดับความถี่ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ส่วนสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง มีร้อยละ 3.6 และมากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง มีเพียงร้อยละ 1.0

4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางหอกระจายข่าวสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.7 มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง จำนวนร้อยละ 27.0 ส่วนในระดับความถี่ สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง มีร้อยละ 18.4 และมีเพียงร้อยละ 17.9 ไม่ได้รับข่าวสารจากทางหอกระจายข่าวตามหมู่บ้าน

5. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ได้รับข่าวสารโครงการจากทางเพื่อนบ้านจำนวนร้อยละ 55.1 แต่ยังคงมีร้อยละ 21.1 ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง ส่วนสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง มีร้อยละ 5.8 และมากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง มีร้อยละ 7.1

6. กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารโครงการจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ (เจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่า) มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง มีร้อยละ 32.1 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.9 และสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง มีร้อยละ 21.4 แต่มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 26.5 ไม่ได้รับข่าวสารโครงการจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้

7. กลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับข่าวสารจากทางวิทยุกระจายมีร้อยละ 75.0 แต่อย่างไรก็ตามมีการได้รับข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียงของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ร้อยละ 13.8 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.7 และสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง มีร้อยละ 1.5

เมื่อพิจารณาความถี่ของการได้รับข่าวสารจากทุกแหล่งข่าวพบว่า ในระดับความถี่มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ประชาชนได้รับข่าวสารจาก เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้มากที่สุดคือร้อยละ 32.1 ซึ่งอาจเป็นเพราะมีการร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ จึงมีการประสานงานและการติดต่อข่าวสารกันตลอดเวลาเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน รองลงมาคือจากหอกระจายข่าวและจากโทรทัศน์จำนวนเท่ากันคือร้อยละ 27.0 เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างรับได้ง่ายโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจจากกลุ่มตัวอย่างได้

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า สื่อตัวบุคคลเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ดีที่สุด และในระดับความถี่ 3 – 4 ครั้งต่อสัปดาห์ ประชากรได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุดมีร้อยละ 26.0 ส่วนการรับข่าวสารจากเพื่อนบ้าน จำนวนร้อยละ 21.9 และจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จำนวนร้อยละ 21.4

สิ่งที่นำข่าวสารเข้าถึงประชากรในระดับความถี่ 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ มากที่สุดคือจากหอกระจายข่าวในหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 36.7 จากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 19.9 และจากเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 15.8

ในการศึกษายังพบว่าแหล่งข่าวสารที่ประชากรไม่เคยได้รับข่าวสาร โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ มากที่สุดคือจาก วารสารหรือแผ่นพับต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 82.7 จากวิทยุกระจายเสียงคิดเป็นร้อยละ 75.0 และจากหนังสือพิมพ์คิดเป็นร้อยละ 73.5

การมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯของกลุ่มตัวอย่าง

การเข้าร่วมโครงการ

ในการเข้าไปศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมและการที่ไม่มีส่วนร่วมของประชากรและศึกษาถึงสาเหตุที่เข้าร่วมโครงการฯ และไม่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อหาจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการในกลุ่มกลุ่มตัวอย่างแล้วนำไปศึกษาถึงปัจจัยที่เข้าร่วมโครงการฯ ในลำดับต่อไป ซึ่งผลการศึกษาปรากฏดังนี้

จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีผู้ตอบว่าเคยเข้าร่วมในโครงการฯคิดเป็นร้อยละ 89.9 และไม่เคยเข้าร่วมโครงการฯ คิดเป็น 10.1 และผู้ศึกษาได้แยกประเด็นถึงสาเหตุที่เข้าร่วมโครงการฯ และไม่เข้าร่วมโครงการสรุปการศึกษาตามรายละเอียดในตารางที่ 7 และตารางที่ 8 ได้ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงสาเหตุที่เข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

สาเหตุในการเข้าร่วมโครงการปลูกป่าฯ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
- เข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการฯ	97	29.4
- มีความเกรงใจเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในการเข้าไปขอร้องให้เข้าร่วมโครงการ	4	1.2
- ได้รับคำจ้างตอบแทนในการเข้าร่วมโครงการฯ	118	35.8
- ท่านคิดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากป่าที่มีการดำเนินการภายใต้กิจกรรมโครงการ	44	13.3
- ได้รับสาธารณูปโภคจากโครงการฯ เช่น ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น	67	20.3
รวม	176	100.0

การเข้าร่วมโครงการปลูกป่าฯ นั้น ผู้ที่เคยเข้าร่วมโครงการทั้ง 176 คน สามารถเลือกเหตุจูงใจให้เข้าร่วมโครงการฯ ได้มากกว่า 1 ข้อ การคำนวณค่าร้อยละจึงได้จากรำจำนวนที่เลือกแต่ละข้อมาเทียบสัดส่วน พบว่าสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการฯ มีสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับคำจ้างตอบแทนในการเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมาคือมีสาเหตุมาจากความเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการฯ จำนวนร้อยละ 29.4 การได้รับสาธารณูปโภคจากโครงการจำนวนร้อยละ 20.3 ส่วนเหตุผลได้รับผลประโยชน์จากป่าที่มีการดำเนินการภายใต้กิจกรรมโครงการมีร้อยละ 13.3 และมีความเกรงใจเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในการเข้าไปขอร้องให้เข้าร่วมโครงการฯ มีน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 1.2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมโครงการฯ ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้เกิดจากความเข้าใจในตัวโครงการเป็นหลัก แต่เกิดจากการได้รับคำจ้างตอบแทนในการเข้าร่วมโครงการฯ จึงเป็นตัวแสดงให้เห็นความจำเป็นที่ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีตระหนักรู้ในการรักษาป่าและป้องกันป่าจากการถูกทำลายโดยใช้การเข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ เป็นประเด็นสำคัญ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละสาเหตุการไม่เข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

สาเหตุที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการปลูกป่าฯ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
- ไม่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการฯ	5	18.5
- ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการฯ	16	59.3
- โครงการฯ ไม่มีความจำเป็นในการดำเนินชีวิต ของท่านและครอบครัว	5	18.5
- โครงการฯ เป็นโครงการของรัฐไม่ใช่โครงการ ในท้องถิ่นของท่าน	1	3.7
รวม	20	100

จากตารางที่ 8 แสดงว่า สาเหตุที่ประชากรในหมู่บ้านบอกว่าไม่เคยเข้าร่วมโครงการเลย ส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.3 มาจากความไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการมาก่อน ส่วนสาเหตุรองลงไปคือ ไม่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเลยคิดเป็นร้อยละ 18.5 และบางส่วนคิดว่าโครงการนี้ ไม่มีความจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของประชากรและครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 18.5 อย่างไรก็ตามมีเพียงร้อยละ 3.7 ที่ตอบว่าโครงการนี้เป็น โครงการของรัฐไม่ใช่โครงการในท้องถิ่น

ทั้งนี้จากการที่ประชากรไม่เคยเข้าร่วมโครงการอาจจะมีสาเหตุเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ประจำโครงการยังคงมีการประชาสัมพันธ์น้อยมาก และขาดการติดตามประเมินผลระดับการรับรู้และความเข้าใจของประชากรที่มีต่อโครงการ หรืออาจเป็นเพราะประชากรมีส่วนร่วมน้อยในการตัดสินใจวางแผนและดำเนินโครงการ

ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 176 คน ในการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯตามลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการฯ ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา

การศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการค้นหาปัญหาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำมีค่าเฉลี่ย 1.30 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรมพบว่ามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการทำแนวกันไฟของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมปานกลางมีค่าเฉลี่ย 1.7 กิจกรรมที่ประชากรมีส่วนร่วมค้นหาปัญหารองลงไปคือ กิจกรรมปลูกป่า กิจกรรมการปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ กิจกรรมการ

บำรุงป่า กิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง กิจกรรมการประชาสัมพันธ์โครงการและกิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลองเป็นกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมน้อยที่สุด(ตารางที่ 9)

จากข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างยังมีระดับการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากยังขาดกระบวนการนำประชาชนเข้าสู่กระบวนการค้นหาปัญหา จึงทำให้ประชาชนขาดการแสดงบทบาทในด้านการค้นหาปัญหาซึ่งถือเป็นขั้นตอนการมีส่วนร่วมในโครงการที่สำคัญที่จะนำไปสู่ขั้นตอนอื่น

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการฯ
ขั้นตอนการค้นหาปัญหา

กิจกรรม	จำนวน (N) = 176	
	\bar{X}	S.D
- มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการปลูกป่า	1.65	.59
- มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการทำแนวกันไฟ	1.68	.60
- มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการบำรุงป่า	1.26	.50
- มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง	1.07	.33
- มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง	1.09	.30
- มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ	1.32	.53
- มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการประชาสัมพันธ์โครงการฯ	1.07	.32
	1.30	.28

2. ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ

ในการเข้าร่วมของกลุ่มตัวอย่างในการวางแผนและดำเนินการกิจกรรมต่างๆของโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนดำเนินการมีระดับต่ำคือ 1.26 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรมพบว่ากิจกรรมแนวกันไฟและช่วงเวลาทำแนวกันไฟ เป็นกิจกรรมที่มีการเข้าร่วมมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 1.58 รองลง

เวลาทำแนวกันไฟ เป็นกิจกรรมที่มีการเข้าร่วมมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 1.58 รองลงไปคือ กิจกรรมการปลูกป่าและคัดเลือกพันธุ์ไม้ที่ใช้ปลูกมีค่าเฉลี่ย 1.51 ส่วนกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในระดับต่ำคือ การเลือกพื้นที่และคัดเลือกพันธุ์ไม้ในการปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ กิจกรรมบำรุงป่า กิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการ กิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง และกิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง (ตารางที่ 10)

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้วิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนและดำเนินงานในระดับต่ำ อาจเนื่องจากการวางแผนดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ นั้น ยังคงต้องยึดแผนงานจากกรมป่าไม้เป็นหลัก

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของในโครงการฯ
ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการ

กิจกรรม	จำนวน (N) = 176	
	\bar{X}	S.D
- ร่วมเสนอและวางแผนเลือกพื้นที่ปลูกป่าและคัดเลือกพันธุ์ไม้ที่ใช้ปลูก	1.51	.51
- ร่วมเสนอและวางแผนกำหนดแนวกันไฟและช่วงเวลาทำแนวกันไฟ	1.58	.52
- ร่วมเสนอและวางแผนกำหนดเวลาและวิธีการบำรุงป่า	1.24	.44
- ร่วมเสนอและวางแผนกำหนดเส้นทางก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง	1.05	.25
- ร่วมเสนอและวางแผนเส้นทางและเวลาซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง	1.05	.23
- ร่วมเสนอและวางแผนกำหนดพื้นที่และคัดเลือกพันธุ์ไม้ในการปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ	1.27	.50
- ร่วมเสนอและวางแผนการประชาสัมพันธ์โครงการฯ	1.11	.42
รวม	1.26	.21

3. ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการด้านขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน

ผลการศึกษาปรากฏว่าภาพโดยรวมของการมีส่วนร่วมในขั้นตอนมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำมีค่าเฉลี่ย 1.29 ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรม ผู้ศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกป่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมากที่สุดในระดับการปานกลางมีค่าเฉลี่ย 1.86 กิจกรรมที่มีการเข้าร่วมในระดับรองลงมาคือ กิจกรรมทำแนวกันไฟมีค่าเฉลี่ย 1.67 ส่วนกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับต่ำคือกิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ กิจกรรมบำรุงป่า กิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง การบริจาคเงินกองทุนปลูกป่า กิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ การจองพื้นที่ปลูกป่า และกิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง

การที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวน้อยอาจเป็นเพราะในการลงทุนในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้น้อย การลงทุนด้วยกำลังทรัพย์ในการเข้าร่วมโครงการจึงยังมีน้อย แต่ในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะกิจกรรมแนวกันไฟจะเป็นกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เพราะเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้หลักวิชาการสูงและมีการลงทุนในการปฏิบัติงานต่ำทำจึงเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับที่สูงกว่ากิจกรรมอื่น

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการฯ ขั้นตอนการลงทุนและปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน	จำนวน (N) = 176	
	\bar{x}	S.D.
- ร่วมบริจาคเงินกองทุนปลูกป่า	1.15	.53
- ร่วมจองพื้นที่ปลูกป่า	1.09	.38
- ร่วมกิจกรรมปลูกป่า	1.86	.72
- ร่วมกิจกรรมแนวกันไฟ	1.67	.74
- ร่วมกิจกรรมบำรุงป่าปลูก	1.17	.39
- ร่วมกิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง	1.06	.31
- ร่วมกิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง	1.16	.45
- ร่วมกิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ	1.34	.56
- ร่วมกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการฯ	1.11	.37
รวม	1.29	.21

4. ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการฯ ด้านขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ในการเข้าร่วมของกลุ่มตัวอย่างในลักษณะการติดตามและประเมินผล จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการติดตามและประเมินอยู่ในระดับต่ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24 เมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรมแล้วพบว่าทุกกิจกรรมประชาชนมีการเข้าร่วมอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน โดยเรียงตามลำดับระดับการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลดังนี้กิจกรรมปลูกป่า กิจกรรมทำแนวกันไฟ กิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ กิจกรรมบำรุงป่าปลูก กิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการฯ กิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลองและกิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการฯ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

กิจกรรม	จำนวน	(N) = 176
	\bar{X}	S.D
- ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมปลูกป่า	1.46	.52
- ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมแนวกันไฟ	1.43	.51
- ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมบำรุงป่าปลูก	1.29	.47
- ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง	1.02	.18
- ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง	1.04	.22
- ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ	1.35	.49
- ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการฯ	1.09	.29
	1.24	.22

จากระดับการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการมีส่วนร่วม ซึ่งให้เห็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของขั้นตอนการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

กิจกรรม	\bar{x}	S.D
- การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา	1.31	.28
- การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ	1.26	.21
- การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน	1.29	.21
- การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	1.24	.22
รวม	1.28	.19

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามปัจจัยที่เป็นตัวแปร คือ การได้รับข้อมูลข่าวสาร สภาพภาพทางสังคม ลักษณะกลุ่มอาชีพ สถานภาพทางการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมกับการได้รับข้อมูลข่าวสารโครงการ

ผลการศึกษาผู้ศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโครงการฯ กับการมีส่วนร่วมในโครงการฯ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ปรากฏว่าความสัมพันธ์ของการรับรู้ข่าวสาร โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ กับการเข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่แตกต่างกัน (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการฯของ
ผู้ที่รับข้อมูลข่าวสารโครงการฯจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

แหล่งข้อมูล	\bar{X}	S.D
- โทรทัศน์	2.53	1.25
- หนังสือพิมพ์	1.59	1.01
- วารสารหรือแผ่นพับต่างๆ	1.24	.57
- หอกระจายข่าวตามหมู่บ้าน	2.61	1.11
- เพื่อนบ้าน	1.85	1.04
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ (จนท. ประจำแปลงปลูกป่า)	2.53	1.10
- วิทยุกระจายเสียง	1.59	1.09
รวม	1.99	1.02

ตารางที่ 15 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับข่าวสารโครงการฯกับการมีส่วนร่วมใน
โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

แหล่งข้อมูล	การมีส่วนร่วม	
	R	P-Value
- โทรทัศน์	.33	0.001
- หนังสือพิมพ์	.97	0.001
- วารสารหรือแผ่นพับต่างๆ	.18	0.01
- หอกระจายข่าวตามหมู่บ้าน	.13	0.05
- เพื่อนบ้าน	.35	0.001
- เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ (จนท. ประจำแปลงปลูกป่า)	.18	0.05
- วิทยุกระจายเสียง	.31	0.001

จากตารางที่ 14 และตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมและแสดงผลการวิเคราะห์
ข้อมูลระดับนัยสำคัญทางสถิติที่แตกต่างกันแบ่งได้เป็นนัยสำคัญทางสถิติ 3 ระดับ คือ

1. การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ (เจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่า) และการรับรู้ข่าวสารจากหอกระจายข่าวในหมู่บ้านมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากสื่อหนังสือพิมพ์ การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากเพื่อนบ้าน โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001

3. การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากวารสาร แผ่นพับ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกแหล่งข้อมูลข่าวสารพบว่า การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากหอกระจายข่าวตามหมู่บ้านมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 2.61 รองลงมาได้แก่การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากสื่อโทรทัศน์และจากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้มีค่าเฉลี่ย 2.53 ค่ะแนน การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากเพื่อนบ้าน ที่ค่าเฉลี่ย 1.85 และการรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากหนังสือพิมพ์มีค่าเฉลี่ย 1.59 การรับรู้ข่าวสาร โครงการฯ จากวิทยุกระจายเสียงมีค่าเฉลี่ย 1.53 ส่วนการรับรู้ข่าวสารจากวารสารมีผลต่อการมีส่วนร่วมโครงการต่ำสุดมีค่าเฉลี่ย 1.24 จึงเป็นการยืนยันตามสมมุติฐานที่ 2.1 ที่ตั้งไว้ว่า ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ที่ต่างกัน

จากข้อมูลข้างต้นสามารถวิเคราะห์ได้ว่า การได้รับข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมโครงการ แต่จากผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในระดับต่ำ จึงต้องมีการพิจารณาสื่อที่เหมาะสมในการเผยแพร่โครงการฯ ผลจากการศึกษาทำให้ทราบว่าสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ดีที่สุดคือ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ (เจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่า) จึงควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และมีการประเมินผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบพื้นที่เป้าหมายโครงการปลูกป่าถาวร

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ กับสถานภาพการดำรงตำแหน่งทางสังคม

การมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างพบว่าผู้นำชุมชนหรือสมาคมกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมมากที่สุดคือมีค่าเฉลี่ย 1.47 รองลงมาได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีค่าเฉลี่ย 1.40 ส่วน คณะกรรมการหมู่บ้านมีค่าเฉลี่ย 1.33 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นราษฎรในหมู่บ้าน และกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านมีส่วนร่วมต่ำสุดมีค่าเฉลี่ย 1.17 เมื่อพิจารณาดูแล้วการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านมีมากกว่าแม้ว่า

จะมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มอื่น เป็นเพราะว่าคณะกรรมการหมู่บ้านเหล่านี้เป็นผู้ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่ากับประชาชนในหมู่บ้านทำให้เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มอื่นซึ่งถือได้ว่าเป็นผลดีต่อการดำเนินงานในโครงการ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่า
ถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางสังคม

สถานภาพการดำรงตำแหน่งในชุมชน	N	\bar{x}	S.D
- กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน	2	1.17	.00
- ผู้นำชุมชนหรือสมาคมกลุ่มต่าง ๆ	15	1.47	.42
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	4	1.40	.04
- คณะกรรมการประจำหมู่บ้าน	21	1.33	.19
- อื่น ๆ (ราษฎรในหมู่บ้าน.....)	134	1.24	.13
รวม	176	1.32	.16

เมื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งเป็นการยืนยันสมมติฐานที่ 2.2 ที่ตั้งไว้ว่า ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ต่างกัน (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีสภาพทางสังคมที่ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	Df	S.D	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	4	.87	.22	6.78	.00
ภายในกลุ่ม	171	5.50	.03		

เมื่อนำไปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ พบว่า ประชาชนที่เป็นผู้นำชุมชนหรือสมาคม มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯแตกต่างจากรายอื่นในหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการปลูกป่าถาวร เฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางสังคม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่

สถานภาพในชุมชน	ค่าเฉลี่ย	กำนัน/ ผู้ใหญ่ บ้าน	อื่น ๆ	คณะกรรมการ หมู่บ้าน	สมาชิก สภา อบต.	ผู้นำชุมชน หรือ สมาคมฯ
กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน	1.17	-	0.08	0.17	0.23	0.30
อื่น ๆ (ราษฎรในหมู่บ้าน...)	1.24			0.09	0.16	0.23*
คณะกรรมการหมู่บ้าน	1.33			-	0.07	0.14
สมาชิกสภา อบต.	1.40				-	0.07
ผู้นำชุมชนหรือสมาคมฯ	1.47					-

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติกับลักษณะกลุ่มอาชีพ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามลักษณะกลุ่มอาชีพ พบว่า อาชีพทำสวนมีส่วนร่วมในโครงการมากที่สุดแต่มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับต่ำ คือมีค่าเฉลี่ย 1.28 รองลงมาได้แก่ อาชีพทำนาและ ทำไร่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.28 ส่วนอาชีพรับจ้างมีค่าเฉลี่ย 1.26 และอาชีพรับราชการมีค่าเฉลี่ย 1.28 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามลักษณะกลุ่มอาชีพ

อาชีพ	N	\bar{X}	S.D
- ทำสวน	135	1.28	.20
- ทำนา, ทำไร่	7	1.28	.12
- รับราชการ	1	1.20	-
- รับจ้าง	33	1.26	.17
รวม	176	1.26	.12

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามลักษณะกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีลักษณะกลุ่มอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 2.3 ที่ตั้งไว้ว่า ประชาชนมีลักษณะกลุ่มอาชีพแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ต่างกัน (ตารางที่ 20)

จากผลการศึกษาทำให้วิเคราะห์ได้ว่า อาชีพที่กลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการฯ เห็นได้ว่า การประกอบอาชีพแตกต่างกันแต่มีคะแนนการมีส่วนร่วมใกล้เคียง

ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการฯ ที่มีสถานภาพทางอาชีพแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	3	.02	.005	.15	.93
ภายในกลุ่ม	172	6.35	.04		

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติกับสภาพทางการศึกษา

ผลการศึกษากการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางการศึกษาพบว่า ผู้มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา มีการเข้าร่วมโครงการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 รองลงมา ได้แก่ ผู้มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 1.26 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีส่วนร่วมคิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.15 (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติกับสถานภาพทางการศึกษา

อาชีพ	N	\bar{X}	S.D
- ไม่ได้เรียนหนังสือ	10	1.15	.07
- ชั้นประถมศึกษา	152	1.27	.17
- มัธยมศึกษา	14	1.48	.33

เมื่อนำมาวิเคราะห์พบว่าประชาชนที่มีสถานภาพทางการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยืนยันสมมติฐานที่ 2.4 ที่ตั้งไว้ว่าประชาชนที่มีสถานภาพการศึกษาแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวร เฉลิมพระเกียรติฯ ต่างกัน (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	2	.76	.38	11.67	.00
ภายในกลุ่ม	173	5.62	.03		

นำไปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ แตกต่างจากผู้ที่มีระดับการศึกษาชั้นสูงสุดชั้นประถมศึกษาและไม่ได้เรียนหนังสืออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางการศึกษาเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้เรียน	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา
ไม่ได้เรียน	1.1467	-	0.118	0.331*
ชั้นประถมศึกษา	1.2656	-	-	0.222*
มัธยมศึกษา	1.4786			

5. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ กับสถานภาพทางเศรษฐกิจ

การศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ ผู้ศึกษาพบว่า ผู้มีรายได้ต่อเดือน 5,001 บาทขึ้นไปเข้าร่วมในโครงการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 1.42 รองลงไปได้แก่ ผู้มีรายได้ต่อเดือน 2,001 - 3,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 1.30 ส่วนผู้มีรายได้ต่อเดือน 3,001 - 5,000 บาทมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วม 1.30 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 1,000 - 2,000 บาทต่อเดือนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือมีค่าเฉลี่ย 1.16 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน ของการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ

	รายได้ (บาท/เดือน)	N	\bar{X}	S.D
-	1,000 - 2,000 บาท	41	1.16	.09
-	2,001 - 3,000 บาท	89	1.30	.22
-	3,001 - 5,000 บาท	35	1.30	.13
-	5,001 บาท ขึ้นไป	11	1.42	.18
	รวม	176	1.29	.35

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยืนยันสมมติฐานที่ 2.5 ที่ตั้งไว้ว่า ประชาชนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ต่างกัน (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมในโครงการของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	3	.81	.27	8.40	.00
ภายในกลุ่ม	172	5.56	.03		

เมื่อนำไปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ พบว่า ผู้มีรายได้ต่อเดือน 5,001 บาทขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ แตกต่างจากผู้มีรายได้ต่อเดือน 2,001 - 3,000 บาท , ผู้มีรายได้ต่อเดือน 3,001 - 5,000 บาท และผู้มีรายได้ต่อเดือน 1,000 - 2,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้

ค่าเฉลี่ย	1,000 - 2,000	2,001 - 5,000	2,001 - 3,000	5,001 ขึ้นไป
- 1,000 - 2,000 บาท	1.16	-	0.13*	0.26*
- 2,001 - 5,000 บาท	1.30	-	0.002	0.12
- 2,001 - 3,000 บาท	1.30	-	-	0.12
- 5,001 บาทขึ้นไป	1.42	-	-	-

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯของกลุ่มตัวอย่างคือ การได้รับข่าวสารจากโครงการฯ สถานภาพทางการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างคือ อาชีพ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างและจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ และเจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่าด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมปลูกป่า

กิจกรรมปลูกป่าเป็นกิจกรรมที่ให้ประชาชน หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการ เข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นช่วงที่เกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ มีผลทำให้ผู้ร่วมโครงการ โดยเฉพาะภาคเอกชนบางรายที่ได้กำหนดแผนงานดำเนินงานการปลูกป่าจากที่จองพื้นที่ไว้ระงับการดำเนินการรวมถึงการบริจาคเงินเข้ากองทุนปลูกป่าลดลง ส่วนในพื้นที่ที่มีการปลูกป่าแล้วแต่ไม่ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องทำให้กล้าไม้ที่ปลูกมีอัตราการรอดตายต่ำ รวมถึงความไม่เหมาะสมของชนิดไม้กับสภาพพื้นที่ปลูกป่าทำให้เกิดปัญหาในการเจริญเติบโตและคุณภาพของกล้าไม้ที่นำมาปลูกมีคุณภาพต่ำ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการดำเนินงานกิจกรรมปลูกป่า คือ การเกิดภาวะความแห้งแล้งของโลกหรือการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งมีผลทำให้เกิดไฟไหม้ป่าลุกลามรุนแรงเข้าพื้นที่ปลูกป่าก่อให้เกิดความเสียหายต่อต้น ไม้ที่ปลูกเป็นจำนวนมาก

2. กิจกรรมทำแนวกันไฟ

การทำแนวกันไฟเป็นกิจกรรมที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานโครงการและเป็นกิจกรรมที่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายของโครงการฯให้ความสนใจ การทำแนวกันไฟจะดำเนินการในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ และมีการจัดเวรยามเพื่อดูแลไฟ ซึ่งการทำแนวกันไฟปัญหาที่พบมากที่สุดคือ งบประมาณในการทำแนวกันไฟต้องแปลงปลูกป่าแต่ละแปลงไม่เพียงพอต่อพื้นที่ควบคุม รวมถึงการจัดเวรยามในการดูแลไฟซึ่งมีไม่เพียงพอทำให้ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง และยังขาดอุปกรณ์ในการดับไฟที่มีประสิทธิภาพทำให้เมื่อเกิดไฟไหม้จึงลุกลามเป็นพื้นที่กว้างรวมถึงการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับไฟป่าจากเจ้าหน้าที่ไม่มีความพร้อมแบบละขาดความต่อเนื่องในการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์

3. กิจกรรมบำรุงป่าปลูก

กิจกรรมบำรุงป่าปลูกเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการต่อเนื่องเมื่อผู้ร่วมโครงการได้ส่งมอบพื้นที่ปลูกป่าตามกำหนดระยะเวลาที่ทำสัญญาไว้ให้กับกรมป่าไม้ ซึ่งพื้นที่ที่ได้รับมอบมีจำนวนมาก แต่กรมป่าไม้ไม่มีงบประมาณเพียงพอ ทำให้พื้นที่บางส่วนไม่ได้รับการดูแล และปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่เป้าหมายของราษฎรเพื่อถือครองเป็นพื้นที่ทำกิน ราษฎรบางส่วนนำสัตว์เลี้ยงเข้ามาในพื้นที่ทำให้ต้นไม้ที่ยังไม่แข็งแรงได้รับความเสียหายและกล้าไม้ที่ใช้ในการปลูกซ่อมมีคุณภาพต่ำ รวมถึงประชาชนที่เข้าร่วมโครงการฯขาดความรู้ในการบำรุงป่า

4. กิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลองและซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง

กิจกรรมทั้งสองเป็นกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยกว่ากิจกรรมอื่นเพราะต้องใช้เครื่องจักรในการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่ ถนนป่าไม้ลำลองสร้างขึ้นเพื่อเป็นเส้นทางในการลำเลียงกล้าไม้และเข้าสู่แปลงปลูกป่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมักเกิดจากการเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการดำเนินงานของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเข้าใจว่าเป็นการสร้างถนนเพื่ออำนวยความสะดวกให้เป็นเส้นทางในการลักลอบขนไม้เถื่อน จึงเกิดปัญหาบางครั้งประชาชนในพื้นที่เข้ามาคัดขวางการสร้างและซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง และการกำหนดหลักการปฏิบัติงานจากกรมป่าไม้ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน

5. กิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ

ปัญหาที่พบในการดำเนินกิจกรรมนี้ คือ ในการดำเนินงานตามแผนงานจะต้องจ้างเหมาราษฎรเข้ามาดำเนินการ แต่หลักการในการดำเนินงานไม่ชัดเจนด้านสัญญาจ้างเหมาทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานได้ และปัญหาอีกประการหนึ่งคือการบุกรุกพื้นที่เป้าหมายของราษฎรเพื่อถือครองเป็นพื้นที่ทำกิน

6. กิจกรรมประชาสัมพันธ์

ปัญหาที่พบคือ การทำประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง และไม่ทั่วถึงพื้นที่เป้าหมายทั้งหมด รวมถึงสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ไม่มีสิ่งกระตุ้นปลูกเร้าให้เกิดความสนใจ และศูนย์ปฏิบัติการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในด้านการประชาสัมพันธ์ ในการทำกิจกรรมประชาสัมพันธ์ยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทน้อย

จะเห็นได้ว่า ทุกกิจกรรมมีปัญหาในการปฏิบัติงานซึ่งปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่นั้นคือ การได้รับงบประมาณล่าช้า และการดำเนินงานเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยและยึดนโยบายและแผนงานของกรมป่าไม้เป็นหลัก ทำให้ไม่สามารถยืดหยุ่นในการทำงานได้และขาดการประสานงานและการเตรียมการในการเข้าพื้นที่ดำเนินโครงการฯ รวมถึงความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน